

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	นิตินำนี้คัดต่อ “โทษจำคุก” ของพลเมืองผู้ต่อแ่งต่อกฎหมาย ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
ผู้เขียน	นายกฤษฎ์พัชร โสมณวัตร	
ปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ. สมชาย ปรีชาศิลป์กุล	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	ดร. นัทธน กงเจริญ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา การเมืองภาคประชาชนเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยที่พลเมืองได้คือแ่งต่อกฎหมายเพื่อต่อสู้กับรัฐและทุน จนนำมาซึ่งชะตากรรม “ไม่ตายก็ติดคุก” วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาว่าพลเมืองได้ให้ความหมายต่อ “โทษจำคุก” ที่มาจากการเคลื่อนไหว และพบว่าพลเมืองมีสำนักแห่งการต่อสู้ ได้แ่ง และวิพากษ์คำพิพากษาของศาล ตลอดจนท้าทายโทษจำคุก ซึ่งปฏิกริยาต่อโทษลักษณะนี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดการลงโทษ และแนวคิดการคือแ่งต่อกฎหมาย ที่สำคัญที่สุด คือ พลเมืองเหล่านี้ได้ละทิ้งวิธีการต่อสู้ดั้งเดิมแบบ “ชาวบ้าน” ไปและปรับตัวสู่การเป็นพลเมือง

นอกจากนี้ยังพบว่าสำนักดังกล่าวไม่ได้เกิดจากสุญญากาศ แต่เป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมอย่างลึกซึ้ง โดยมีปัจจัยพื้นฐานสำคัญ ได้แก่ การมีฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง โครงสร้างทางการเมืองระดับชาติและท้องถิ่นที่เปิดรับ ระบบสาธารณูปโภคและการสื่อสารที่ทั่วถึง การยอมรับจากสาธารณชน ประสบการณ์ทางกฎหมายของพลเมือง ประสบการณ์ต่อความรุนแรง และชีวิตที่ดีขึ้นอย่าง เป็นรูปธรรมอันเนื่องมาจากการเคลื่อนไหว ด้วยปัจจัยทั้งหมดนี้ร่วมกันเป็นพื้นฐาน ประกอบกับจุดเปลี่ยนแห่งสำนัก คือ กระบวนการยุติธรรมที่คับแคบและบีบรัดจนพลเมืองเสียเปรียบในทางคดี อย่างไรก็ตาม พวกเขายังคงสร้างทางรอดให้กับตัวเองในการเผชิญหน้ากับโทษจำคุก โดยสร้างนิตินำนี้ขึ้นมาด้วยการเมืองภาคประชาชน ความเปลี่ยนแปลงนี้ได้สะท้อนว่า “ชาวบ้านท้องถิ่น” ได้กลายเป็น “พลเมือง” ที่พร้อมด้วยการสำนักแห่งการปกป้องชุมชน ความกล้าหาญและความสามารถที่จะท้าทายอำนาจกฎหมายที่พวกเขาเห็นว่าไม่เป็นธรรม ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าพวกเขาพร้อมที่จะตราหน้ากระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นธรรม และหาใช่ชาวบ้านผู้โง่-จน-เจ็บ อีกต่อไป

Thesis Title	Legal Consciousness of Civil Disobedience on Imprisonment: Issues of Natural Resource Management
Author	Mr. Kitpatchara Somanawat
Degree	Master of Laws
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Somchai Preechasinlapakun Advisor Dr. Nuthamon Kongcharoen Co-advisor

ABSTRACT

In the last decade, political movements of the poor have extensively arisen, especially in natural resource management issues. The citizens, who actively protested, chose tactics of civil disobedience to fight the state and capitalists for their environmental rights which led them into the fate of “death or imprisonment”. This thesis tried to find out what would be legal consciousness of those citizens on “imprisonment”. As a result, the study found that those citizens fully realized that their challenging action of fighting, arguing and criticizing the court decisions. Moreover, they had not been afraid of the imprisonment punishment. This reaction of the citizens could not be explained by punishment’s objective and also hardly be applied to a principle of civil disobedience. In addition, the most remarkable, their reaction of the poor had faded away from the commoners’ traditional way of resistance.

Their citizen’s consciousness did not just happen automatically but it was historical process and deeply related to society. There were several of factors; economic sustainability, national and local political structure, infrastructure and communication, acceptance of the public, legal experience, experience of dealing violence, and improvement of living standard effected from the movement. All these basic factors integrated with rigid and suppressive judicial process then became a turning point

of the citizen's consciousness. During their trial, those citizens found that they had no way to defend themselves in courtroom, in order to incredibly fragmented legal logic. Nonetheless they don't give up, by using their expert tactic, the citizens organized social movements to create their own solution for facing imprisonment, legal consciousness itself. This is the evidence from the fact that the "local poor" had transformed their identity into "active citizens" with full consciousness of protection for their community, brave of challenging unfair law and potential to resolve their problem. These active citizens will confront the court directly to identify unjust adjudication system, so they are not the "Fool-Poor-Hurted" anymore.